

El festival d'estiu de Barcelona

<<<

Tres grans de l'escena posen en dansa 'Eonnagata'

► El TNC acull la creativitat de Robert Lepage, Sylvie Guillem i Russell Maliphant

IMMA FERNÁNDEZ
BARCELONA

El canadenc Robert Lepage, un dels directors més aclamats, reconegut pels seus innovadors muntatges multimedia, s'ha aliat per primera vegada amb una gran estrella de la dansa, la francesa Sylvie Guillem, i el prestigiós coreògraf i ballarí Russell Maliphant en un pas més en la fusió de disciplines i l'exploració de nous territoris artístics que marquen la seva prestigiosa trajectòria.

El resultat és *Eonnagata*, espectacle que s'estrena avui al Teatre Nacional de Catalunya (TNC), dintre de la programació del festival Grec, i que uneix les visions d'aquests tres tòtems de l'escena sobre els enigmes de la identitat sexual. A ells s'hi uneix el talent del dissenyador londinenc Alexander McQueen, responsable del vestuari.

El treball col·lectiu s'inspira en la història de Charles de Beaumont, cavaller d'Eon, un personatge llegendari i misteriós de la cort de Lluís XV que es va passar mitja vida vestit de dona. Militar, diplomàtic i espia, va ser segurament el pioner a utilitzar el travestisme per ocultar la seva identitat en les seves missions secretes, però va acabar atrapat

en la seva pròpia mascarada. Molt hàbil tant amb l'espasa com amb la ploma, la seva delicada constitució física va disparar constants especulacions sobre el seu verdader gènere sexual (hi va haver fins i tot qui el va titllar d'hermafrodita) i els dubtes li van comportar sonores burles i fins i tot una aposta milionària al Londres del 1771.

Al seu torn, el títol i el muntatge *Eonnagata* fan referència als *onnagatas*, els actors del teatre japonès kabuki que s'especialitzen, de forma molt estilitzada, en papers femenins, segons una tradició que es remunta al segle XVII, quan el shogunato Tokugawa va prohibir la presència de dones als escenaris.

SUPLANTACIÓ DE SEXES // Al llarg d'una hora i mitja, l'espectacle, que es representa només fins dissabte, incorpora referències del codi kabuki i la cultura oriental (tambors, dansa de sabres, quimonos...) per explorar les variades personalitats de l'audaç cavaller, que és interpretat en les seves diferents facetes pels ballarins Guillem i Maliphant i el mateix Lepage, també actor.

Un treball multidisciplinari que juga amb la suplantació de sexes i se serveix de la dansa, la imatgeria visual (amb innovadores tècniques d'il·luminació), el teatre físic i el textual per llançar interrogants sobre la identitat humana. «¿I si en realitat Charles de Beaumont era tant una dona com un home?», es plantegen els creadors d'un espectacle estrella del Grec 2009. ≡

► Maliphant, en una escena d'*Eonnagata*.

ELS PRECEDENTS

Dos 'monstres sagrats' a Barcelona

► L'últim muntatge vist de Robert Lepage a Barcelona va ser *The Andersen project*, l'any passat al Lliure. Un meravellós i imaginatiu monòleg multidisciplinari, a càrrec d'Yves Jackes, aclamat per tota la platea.

► Sylvie Guillem va triomfar en el muntatge inaugural del Grec 2007 amb *Sacred monsters*, espectacle en què va compartir coreografies i protagonisme amb Akram Khan. Dos genis de la dansa que es van endur també l'ovació del públic.

Pippo Delbono passa comptes

L'italià denuncia la doble moral en la impactant 'La menzogna'

Crònica

CÉSAR LÓPEZ ROSELL
BARCELONA

Viatge a un món edificat damunt de la mentida. L'actor i director italià Pippo Del Bono entra a sac en la injustícia d'un sistema basat en les aparences i l'engany. És una venjança contra la doble moral de la societat actual. Teatre de consciència, amb tocs fellinians, en què el director i autor barreja acció amb imatges i coreografies inspirades en la recentment desapareguda Pina Bausch.

El polèmic collage obliga l'espectador a esforçar-se al màxim per captar les claus de *La menzogna* (La mentida), i aquí resideixen els problemes de la impactant obra presentada al Mercat de les Flors.

INCENDI D'UNA FÀBRICA // Delbono, que exerceix de violent feixista per recrear la persecució que pateixen els immigrants a Itàlia, situa la seva creació en l'incendi que va tenir lloc a la fàbrica ThyssenKrupp de Torí, en què van perdre la vida set treballadors. És el primer dard contra un sistema que accepta que els obrers morin impunement per cul-

pa d'un permíssiu règim d'inseguretat laboral.

Una creixent inquietud sorgeix des de l'inici de la peça al vestidor de la fàbrica, on es canvien els empleats. Les imatges de l'al·locució del missioner Alex Zanotelli carregant contra la injusta distribució de la riquesa ens situen en l'eix de la trama. Tres famílies disposen de més capital que 21 estats africans

El discurs escènic de Delbono combina imatges reals amb les de ficció, suggerides per les pintures de Francis Bacon. Les composicions amb màscares i caretes d'animals, els lladrucs de gossos dels seus ac-

tors per expressar la ràbia i el dolor, les escenes de bordell amb un travestit de gran cor vermell, els mafiosos i capellans que desfilen enmig de la poètica tristesa o la desfermada violència -amb música de Wagner- no són sinó la forma de la seva lacerant denúncia.

CLIMA KAFKIÀ // La mort observa dintre d'aquest clima kafkià. Delbono es despulla -¿per mostrar la veritat de si mateix? - com ho fan alguns dels seus sorprenents actors, entre ells el tendre Bobò, rescatat d'un fre-nopàtic. A Torí hi va haver desercions entre el públic després que es despullés un intèrpret amb síndrome de Down, però en l'estrena de dilluns al Mercat no va passar res. *La menzogna* és una obra pertorbadora que provoca tanta adhesió com rebuig però que no deixa indiferent ningú. ≡

en 3 minuts

«Ballem Shakespeare amb humor»

Maria Rovira
Coreògrafa

La seva companyia Trànsit, a punt de complir 25 anys, estrena avui a la Muntaner *Les dones i Shakespeare*, on es donen la mà dansa contemporània i teatre.

MARTA CERVERA
BARCELONA

-L'any passat va presentar al Grec una peça sobre Nijinski i ara torna amb una obra basada en Shakespeare ¿Els grans noms són un bon reclam?

-Segur. *El salt de Nijinsky* ha interessat molt. A l'agost es veurà al Romea i el portarem a 10 ciutats de l'Argentina després. Respecte a Shakespeare, tenia ganes d'entrar al seu món.

-¿Quins personatges ha triat?

-Catalina de *La feréstega domada*, Ofèlia, de *Hamlet*, Miranda, de *La tempesta* i Isabel, de *Mesura per mesura*. En podem afegir més.

-¿Declamaran les ballarines?

-Algunes reciten el seu monòleg, altres l'han gravat. El text és important i tota la companyia s'ha preparat a fons.

-¿Quin és el to del muntatge?

-Força divertit. Encara que les heroïnes de Shakespeare es trastornen i pateixen, no fem una tragèdia. Són quatre solos molt diferents entre si. Ballem Shakespeare amb una mica d'humor.

-¿Animaria més ballarins a muntar la seva pròpia companyia, com Àngel Corella?

-Com més companyies hi hagi millor. El Liceu i l'àrea metropolitana n'haurien de tenir una. La dansa és una bona ambaixadora, com la música. No necessita traducció. El seu llenguatge és universal. ≡

JOVE
TEATRE
REGINA

4 únics dies!
Del 16 al
19 de juliol

Ambulants

Basat en textos de Joles Sennell, Joaquim Carbó, Núria Carol i Salvador Comelles
Dramatúrgia: Joan Sors, Arnau Monclús i Jordi Gilabert
Direcció de Joan Sors
Amb Cia. Clownx Teatre - Arnau Monclús i Jordi Gilabert
És una producció de Clownx Teatre. TEATRE FAMILIAR

TEL·ENTRADA
902 10 12 12
telentrada.com
CAIXA CATALUNYA